

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0822U100083

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 05-01-2022

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шупик Сергій Миколайович

2. Shupyk Serhii Mykolaiovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 073

Назва наукової спеціальності: Управління та адміністрування. Менеджмент

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 28-12-2021

Спеціальність за освітою: Економіка

Місце роботи здобувача: Міністерство економіки України

Код за ЄДРПОУ: 37508596

Місцезнаходження: вул. Михайла Грушевського, буд. 12/2, м. Київ, 01008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Кабінет Міністрів України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 27.821.006

Повне найменування юридичної особи: Білоцерківський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493712

Місцезнаходження: пл. Соборна, буд. 8/1, м. Біла Церква, Білоцерківський р-н., Київська обл., 09100, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Білоцерківський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493712

Місцезнаходження: пл. Соборна, буд. 8/1, м. Біла Церква, Білоцерківський р-н., Київська обл., 09100, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 06.71.07, 06.81

Тема дисертації:

1. Стратегічне управління розвитком молочного скотарства у сільськогосподарських підприємствах
2. Strategic management of dairy farming development in agricultural enterprises

Реферат:

1. У дисертації здійснено теоретичне узагальнення й запропоновано нове вирішення важливого наукового завдання щодо стратегічного управління розвитком молочного скотарства у сільськогосподарських підприємствах. У дослідженні поняття «розвиток» розглядається як незворотний прогресивний процес кількісного росту та якісних змін у системі в довгостроковому періоді, який відбувається під впливом факторів внутрішнього та зовнішнього середовища при максимальній реалізації сформованого потенціалу, з метою досягнення якісної трансформації системи шляхом набуття нових характеристик, спроможних забезпечити високу стійкість до негативного впливу зовнішнього середовища в стратегічному аспекті. Аргументовано, що формування та реалізації стратегії росту сільгосп підприємств молочного скотарства являє собою сукупність взаємопов'язаних базових методичних положень, які покладаються в основу логіки процесу розробки стратегії росту підприємства. Інтегрований підхід до формування та реалізації стратегії

росту підприємства базується на поєднанні стратегічного планування, процесної та вартісно-орієнтованої концепції, який характеризується наступним: необхідністю стратегічного підходу в контексті здійснення активних якісних змін; наявністю фінансових компетентностей з метою реалізації вартісно-орієнтованого підходу. Доведено, що оцінка середовища функціонування підприємств молочного скотарства повинна базуватися на основі урахування загальної методології стратегічного управління, особливостей галузі та сільськогосподарського виробництва в цілому. Стратегічне управління розвитком підприємства повинно здійснюватися на основі системного підходу із розглядом як об'єкта системного аналізу діяльність з виробництва молока в умовах мінливості та невизначеності середовища функціонування. Обґрунтовано, що стратегія функціонування підприємств молочного скотарства повинна орієнтуватися на інноваційний тип розвитку, що сприятиме досягненню цілей щодо розширення виробничого потенціалу галузі та підвищення вартості підприємства, реалізація яких забезпечується ефективною діяльністю. Із цією метою запропоновано систему основних і додаткових показників, обґрунтовано їх групи із виділенням технологічної, соціально-економічної, інноваційної та екологічної ефективності. На основі системного підходу ідентифіковано фактори зовнішнього та внутрішнього середовища, які формують для сільськогосподарських товаровиробників з виробництва молока як загрози, так і нові можливості. Серед чинників внутрішнього середовища сільськогосподарських підприємств молочного скотарства, які позитивно впливають на стратегічний розвиток, виділено такі: наявність та оптимальна структура основних та оборотних засобів; раціональний підбір і розміщення персоналу; раціональне використання кормових угідь; покращення породного складу стада; розвиток матеріально-технічної бази; підвищення коефіцієнта оновлення основних засобів і рівня механізації та автоматизації технологічних процесів; впровадження інноваційних технологій утримання худоби й годівлі; додержання наукових вимог відтворення стада; реалізація інтегрованої диверсифікації; розвиток системи планування та прогнозування, нормування і контролю витрат; формування системи мотивації працівників, гнучкої системи управління та відповідне соціальне забезпечення працівників. Встановлено, що за період дослідження в розвитку молочного скотарства характерні наступні тенденції: зменшення удвічі кількості сільгосппідприємств порівняно із 2008 р.; скорочення чисельності поголів'я великої рогатої худоби в сільськогосподарських підприємствах (у січні 2021 р. на 3,4% порівняно з аналогічним періодом 2020 р. – до 1 млн голів, у т.ч. поголів'я дійних корів зменшилося до 422,8 тис. голів); спад обсягів виробництва молока та зниження рівня споживання населенням молока та молочних продуктів; зростання обсягів імпорту як молока-сировини, так і молочної продукції; значне недовикористання потужностей молокопереробних підприємств. Доведено, що господарства, які утримують менше 50 корів, не мають перспектив для досягнення прибутковості виробництва молока; малі підприємства, що утримують від 50 до 200 корів, лише в короткостроковій перспективі забезпечуватимуть беззбиткове ведення галузі; середні підприємства, які утримують від 200 до 500 корів та великі (500 корів і більше), є конкурентоспроможними на ринку молока.

2. The theoretical generalization is carried out and the new decision of an important scientific problem concerning strategic management of development of dairy cattle breeding in the agricultural enterprises is offered in the dissertation. In the study of the concept of development it is seen as an irreversible progressive process of quantitative growth and qualitative changes in the system in the long run, which occurs under the influence of internal and external factors with maximum realization of the potential, to achieve qualitative transformation of the system by acquiring new characteristics to the negative impact of the external environment in the strategic aspect. It is argued that the formation and implementation of the strategy of growth of agricultural enterprises of dairy farming is a set of interrelated basic guidelines, which forms the basis of the logic of the process of developing a strategy for the growth of the enterprise. An integrated approach to the formation and implementation of enterprise growth strategy is based on a combination of strategic planning, process and cost-oriented concept, which is characterized by the following: the need for a strategic approach in the context of active qualitative change; availability of financial competencies in order to implement a cost-oriented approach. It is proved that the assessment of the operating environment of dairy enterprises should be based on taking into account the general methodology of strategic management, the characteristics of the industry and agricultural

production in general. Strategic management of enterprise development should be carried out on the basis of a systematic approach with consideration as the object of systematic analysis of milk production activities under the conditions of variability and uncertainty of the operating environment. It is substantiated that the strategy of development of dairy enterprises should focus on an innovative type of development that will contribute to the goals of expanding the production potential of the industry and increase the value of the enterprise, the implementation of which is ensured by effective activities. To this end, a system of basic and additional indicators is proposed, their groups are substantiated with the allocation of technological, socio-economic, innovative and environmental efficiency. On the basis of the system approach the factors of external and internal environment which form both threats and new opportunities for agricultural commodity producers on milk production are identified. Among the factors of the internal environment of agricultural enterprises of dairy farming, which have a positive impact on strategic development, the following are highlighted: the availability and optimal structure of fixed and current assets; rational selection and placement of staff; rational use of forage lands; improving the breed composition of the herd; development of material and technical base; increasing the rate of renewal of fixed assets and the level of mechanization and automation of technological processes; introduction of innovative technologies of cattle keeping and feeding; compliance with scientific requirements for herd reproduction; implementation of integrated diversification; development of a system of planning and forecasting, rationing and cost control; formation of a system of employee motivation, a flexible management system and appropriate social security for employees. It is established that during the research period the following tendencies are characteristic in the development of dairy cattle breeding: reduction of the number of agricultural enterprises twice in comparison with 2008; reduction in the number of cattle in agricultural enterprises (in January 2021 decreased by 3.4% compared to the same period in 2020 to 1 million heads, including the number of dairy cows decreased to 422.8 thousand heads); decline in milk production and decline in the consumption of milk and dairy products; growth of imports of both raw milk and dairy products; significant underutilization of milk processing facilities. It has been proven that farms that keep less than 50 cows have no prospects for achieving profitability of milk production; small enterprises keeping 50 to 200 cows will ensure unprofitable management of the industry only in the short term; medium-sized enterprises that keep 200 to 500 cows and large ones (500 cows and more) are competitive in the milk market.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. ВАРЧЕНКО Ольга Миронівна

2. ВАРЧЕНКО Ольга Миронівна

Кваліфікація: д.е.н., 08.07.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Радько Віталій Іванович

2. Radko VITALII Ivanovych

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шиян Наталія Іванівна

2. Shiyana Natalia I.

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Паска Ігор Миколайович

2. Paska Igor Nikolaevich

Кваліфікація: д.е.н., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гринчук Юлія Сергіївна

2. Grynchuk Yuliia Serhiivna

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Свиноус Іван Вікторович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Свиноус Іван Вікторович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.